

РЕПУБЛИКА КОСОВО / REPUBLIKA E KOSOVËS

Гж.бр.1167/19

АПЕЛАЦИОНИ СУД КОСОВА, у већу састављеном од судије Драгане Станић, председника већа, Фатона Адеми (Faton Ademi) и Благоја Милетића, као чланова већа, у правној ствари тужиоца М... М... из Грачанице, против туженог М... В..., из Ужица, кога заступа Л... Д..., адвокат из Грачанице, ради утврђивања права својине, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Приштини -Огранак у Грачаници П.бр.22/16 од 24.12.2018.године, у седници већа одржаној дана 02.10.2020. године донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба туженог, **УКИДА СЕ** пресуда Основног суда у Приштини-Огранак у Грачаници П.бр.22/16 од 24.12.2018.године, и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Образложење

Ставом првим првостепене пресуде Основног суда у Приштини-Огранак у Грачаници П.бр.22/16 од 24.12.2018.године, усвојен је тужбени захтев тужиоца М... М... из Грачанице и утврђено је да је тужилац по основу одржаја стекао право својине на катастарској парцели П-73414019-..... на месту званом „Гладнице“, по култури пољопривредно земљиште – башта, 3 класе у површини 376 м2, КЗ ....., тужени М... В... дужан је да то право призна тужиоцу и да трпи да то право својине тужилац упише у катастарски операт код надлежног катастра.

Ставом другим обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 644,80 еура.

Против ове пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због основног кршења одредби парничног поступка из чл.181.1 ЗПП, суштинског кршења одредби парничног поступка из чл.182.2 тачка н) ЗПП, непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и погрешне одлуке о трошковима поступка, са предлогом да другостепени суд укине првостепену пресуду или исту преиначи и одбије тужбу и тужбени захтев као неоснован.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући побијену пресуду у смислу чл.194 ЗПП, Апелациони суд налази да је жалба основана.

Одредбом чл.195 ст.2 ЗПП прописано је да другостепени суд није везан са предлогом из жалбе како треба да одлучи.

Првостепени суд је донео одлуку на основу недовољно утврђених чињеница. Наиме, тужилац током поступка није пружио поуздане доказе којима би доказао основаност својих тврдњи за постојање правног основа за стицање права својине одржајем, већ то право заснива на својим непоткрепљеним тврдњама и изјавама сведока.

Одредбом чл.8 ЗПП о томе које ће чињенице прихватити, као доказе, одлучује суд, према свом убеђењу, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно и на основу резултата целокупног процесуирања.

У овом предмету суд није ценио доказе на начин како то прописује чл.8 ЗПП-а, јер је пропустио да ваљано утврди поузданост изјаве сведока М... С..., коју претходно није пажљиво размотрио, у којој исти тврди да је кат.парцелу бр. П-73414019-..... уговором о поклону 2009.године поклатио сину М... и да је уговор оверен у суду. Исти је приложен списима предмета и након увида, другостепени суд је утврдио да се ради о неовереној фотокопији. Из исте се види да је уговор закључен 02.12.2008. године у Грачаници, општина Приштина, између поклатодавца М... С..., с` једне стране и поклатопримаца М... Ч..., Љ... и М..., с` друге стране, и да у истом није наведена парцела, као и да се не може утврдити да ли је уговор оверен пред надлежним органом или овлашћеним нотаром, чиме је суд учинио битну повреду парничног поступка из чл.182 ст.1 ЗПП у вези чл.8 истог закона.

Чланом 40 Закона о власништву и другим стварним правима прописано је да је стицање својине на основу одржаја могуће уколико је државина законита и савесна.

У конкретном случају државина није ни законита ни савесна, јер нису испињени услови за одржај. Наиме, тужилац током поступка није приложио ни један доказ којим би доказао постојање бар једног основа за стицање права својине одржајем. Изјаве предложених сведока, којима је суд указао поверење су неодређене, из истих је утврђено само да тужилац обрађује парцелу а не и на који начин користи парцелу, односно да ли је обрађује уз сагласност туженог или не, да ли је држи у закуп или на неки други начин, а једино тако је првостепени суд могао утврдити да ли је тужилац савесни држалац. Сведоци

такође нису поуздано потврдили да ли је тужилац фактички држалац парцеле и да ли парцелу држи на основу закона.

Чињенично стање остало је непотпуно утврђено, јер из сертификата издатог 04.01.2018.год, од стране Катастарске агенције стоји да је М... В..., од оца А..., једини власник кат. јединице бр. П-73414019-....., место звано „Гладнице“ по култури пољопривредно земљиште - башта 3 класе површине 376 м2 КЗ ...., а како се то у списима предмета може видети на основу оставинског решења О.бр. 239/12 од 28.06.2012 год.

Неспорна је чињеница да је кат.парцела ..... површине 376 м2, била део кат.парцеле ..... и да је дошло до цепања ове парцеле 1952-1953 године, да је се првостепени суд дописом обраћао Катастарској канцеларији општине Грачаница, да иста достави суду податке о историјату за предметну парцелу, али је одговор катастра нејасан и у истом се истиче да је спорна парцела настала цепањем кат.парцеле П-....., а што не одговара чињеничном стању. Првостепени суд није тражио ближе објашњење, и поред постајећих неслагања.

Да би дошло до правилног закључка било је потребно да првостепени суд сходно чл.326 ст.1 ЗПП изврши увиђај на лицу места, ангажовањем вештака геометра, како би се утврдиле све промене за кат.парцелу ..... и како су од ове парцеле формиране нове. Дакле, оправдани су наводи у жалби, нарочито они који се односе на чл.182.2 тачка н) ЗПП јер пресуда има процесних и материјалних недостатака обзиром да је диспозитив пресуде неразумљив и контрадикторан са образложењем.

У поновљеном поступку првостепени суд треба утврдити неопходне чињенице о спорним питањима, покушати да отклони наведене пропусте, као и да цени доказе у смислу чл.8 ЗПП-а, и након потпуно утврђеног чињеничног стања одлучи о праву својине тужиоца на основу одржаја и донесе мериторну одлуку засновану на закону.

Из наведених разлога, сходно чл.197 ЗПП, првостепену пресуду је требало укинути и предмет вратити на поновно суђење.

АПЕЛАЦИОНИ СУД КОСОВА

Гж.бр.1167/19, дана 02.10.2020.године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Драгана Станић